

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Лектор курсу		Парій Людмила Віталіївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту		Контактна інформація лектора l.pariy@duikt.edu.ua		сторінка курсу в Classroom – https://classroom.google.com/c/ODM5Njc3MjgXNzEz	
Галузь знань		07 «Управління і адміністрування»		Освітній рівень		бакалавр	
Спеціальність		073 Менеджмент		Семестр		6	
Освітньо-професійна програма		Менеджмент		Тип дисципліни		обов'язкова	
				Вид контролю		екзамен	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:				
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Курсова робота	Самостійна підготовка
	4	120	20	18	18	-	64

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Основи менеджменту. Правові основи бізнесу. Теорія організації
Освітні компоненти для яких є базовою	Інвестиційний менеджмент. Управління фінансовою діяльністю. Засади відкриття власного бізнесу
Мета курсу:	Формування у майбутніх менеджерів системи спеціальних знань і практичних навичок з формування та реалізації заходів антикризового управління.

Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції (СК)
	СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо СК14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)

- ПРН 3. Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за тему	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1. Засади антикризового регулювання			
Тема 1. Основи антикризового менеджменту.	Лекція 1	2	Пояснювально-ілюстративний, лекція -візуалізація

<p>Знати: основні поняття, категорії та особливості антикризового управління; причини та умови виникнення кризових явищ в економіці та в системі управління; напрями подолання криз.</p> <p>Вміти: застосовувати концепції, методи та інструменти антикризового менеджменту для результативного та ефективного управління організацією.</p> <p>Формування компетенцій: СК2,СК3</p> <p>Результати навчання: ПР3</p> <p>Рекомендовані джерела: 1,2</p>	Практичне заняття 1	3	Аналіз причин та умов виникнення кризових явищ в економіці
	Семінарське заняття 1		Групове обговорення, що таке криза, які її види та як її ідентифікувати. Розуміння факторів, що призводять до кризи, є першим кроком до її попередження.
<p>Тема 2. Загальні засади антикризового управління підприємством.</p> <p>Знати: сутність і завдання превентивного антикризового управління підприємством; основні принципи, методи та форми раціональної організації антикризового управління діяльністю підприємства; економічний механізм виникнення кризового стану на підприємстві.</p> <p>Вміти: ідентифікувати кризові явища, які мають місце на підприємстві; визначати «кризові точки» у діяльності підприємства та механізми формування в них кризових явищ певного типу; визначати основні напрями подолання кризових явищ на підприємстві;</p> <p>Формування компетенцій: СК2, СК3</p> <p>Результати навчання: ПРН3, ПРН4</p> <p>Рекомендовані джерела: 1,4</p>	Лекція 2	2	Пояснювально-ілюстративний матеріал, лекція-візуалізація, бліц-опитування здобувачів
	Практичне заняття 2		Обговорення про комплекс заходів, спрямованих на запобігання кризі або подолання її негативних наслідків. Тестування.
	Семінарське заняття 2		Інтерактивна панельна дискусія: вміти визначати «кризові точки» у діяльності підприємства, та напрями подолання кризових явищ.
<p>Тема 3. Особливості антикризового управління підприємством та діагностика його економічного стану.</p> <p>Знати: показники ділового та фінансового стану підприємства; технологію та алгоритми моніторингу стану підприємства; вартість капіталу фірми; знати основні ознаки готовності підприємства, його менеджерів і персоналу до попередження, подолання або мінімізації наслідків кризових явищ.</p> <p>Вміти: проводити аналіз, оцінку і прогнозування діяльності підприємства; скласти прогноз розвитку кризових ситуацій на підставі проведеного експрес-аналізу; формувати й обирати ефективні варіанти антикризових управлінських рішень; здійснювати ефективні комунікаційні зв'язки, запобігати кризовим ситуаціям та мінімізувати їхні наслідки.</p> <p>Формування компетенцій: СК2, СК3, СК6, СК14</p> <p>Результати навчання: ПРН4, ПРН5</p> <p>Рекомендовані джерела: 4,6,7</p>	Лекція 3	2	Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, бліц-опитування здобувачів
	Практичне заняття 3		Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь
	Семінарське заняття 3	3	Дидактична гра як засіб активізації процесу навчання у процесі моделювання цілісної структури професійної діяльності майбутнього фахівця.
	Лекція 4		Проблемно-орієнтовна лекція, експрес-опитування здобувачів

<p>Тема 4. Методичні засади та практичний інструментарій діагностики кризового стану та загрози банкрутства підприємства. Знати: сучасні методи та підходи до управління в кризових умовах ; методика діагностики кризових ситуацій на підприємстві; модель прийняття рішень в умовах кризи. Вміти: провести експрес-діагностику стану підприємства з метою виявлення потенційних (прихованих) кризових ситуацій та явищ; аналізувати внутрішні та зовнішні фактори та виявляти ступінь їх впливу на фінансовий стан підприємства; оцінювати потенційну ймовірність банкрутства . Формування компетенцій: СК2,СК3,СК6,СК14 Результати навчання: ПРН3,ПРН4 Рекомендовані джерела: 6,7,11</p>	Практичне заняття 4	2	проведення експрес-діагностики стану підприємства з метою виявлення потенційних (прихованих) кризових ситуацій та явищ.
	Семінарське заняття 4	5	Проведення модульного контролю за розділом 1.

Розділ 2. Теоретичні та методичні основи впровадження антикризової системи управління у підприємстві

<p>Тема 5. Основи формування антикризової програми підприємства. Знати: основні вимоги розробки антикризових заходів; принципи формування антикризової програми; процедуру впровадження антикризових управлінських рішень; шляхи реструктуризації підприємства. Вміти: розробляти програму антикризових заходів; управляти розробкою антикризової програми підприємства; визначити основні напрями запобігання, подолання та мінімізації наслідків кризових явищ на підприємстві; впроваджувати проекти з підвищення ефективності діяльності фірми. Формування компетенцій: СК2,СК3,СК6,СК14 Результати навчання: ПРН4,ПРН54 Рекомендовані джерела: 1,2,4,5</p>	Лекція 5		Пояснювально-ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 5	2	Усне опитування, виконання завдань на практичне застосування знань і вмінь. Розгляд презентацій.
	Семінарське заняття 5	3	Усне опитування для перевірки знань студентів, метод «Коло ідей», метою якого є залучення всіх студентів до обговорення проблеми.
<p>Тема 6. Правові основи антикризового управління. Знати: заходи досудового врегулювання господарських спорів; наслідки визнання суб'єкта підприємницької діяльності банкрутом; судові процедури, що застосовуються до боржника в процесі провадження у справі про банкрутство; Вміти: виявляти ранні ознаки неплатоспроможності підприємства; оцінювати потенційну ймовірність банкрутства; визначати напрями реорганізаційних процедур. Формування компетенцій: СК2,СК3,СК6,СК14 Результати навчання: ПРН3,ПРН4 Рекомендовані джерела: 3,4</p>	Лекція 6		Лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 6	2	Усне опитування, рішення ситуаційних завдань
	Семінарське заняття 6	3	Дидактична гра як засіб активізації процесу навчання у процесі моделювання цілісної структури професійної діяльності майбутнього фахівця

<p>Тема 7. Антикризове управління персоналом підприємства. Знати: причини виникнення конфліктів в організаціях; методи управління конфліктами; принципи антикризового управління персоналом підприємства. Вміти: визначити основні напрями запобігання, подолання, попередження та вирішення конфліктів; розробляти програму антикризової політики в управлінні персоналом. Формування компетенцій: СК2,СК3,СК6,СК14 Результати навчання: ПРН3,ПРН4,ПРН5 Рекомендовані джерела: 2,5,6</p>	Лекція 7	2	Метод «Ажурна пилка» вчить студентів працювати «у команді» для опрацювання значної кількості інформації за короткий проміжок часу. Основний принцип цього методу “вчимося – навчаючи”
	Практичне заняття 7		Усне опитування для перевірки знань здобувачів, тестування, обговорення ситуаційного завдання.
	Семінарське заняття 7	3	Розбір реального кейсу антикризового управління персоналом на прикладі компанії "N", яка зіткнулася з фінансовими труднощами через різке скорочення попиту на її продукцію.
<p>Тема 8. Антикризове управління підприємством в умовах надзвичайного стану. Знати: ознаки та види кризових ситуацій, причини виникнення криз, методи антикризового управління. Вміти: проводити аналіз та оцінку кризової ситуації, приймати ефективні управлінські рішення в умовах кризи. Формування компетенцій: СК2,СК3,СК6,СК14 Результати навчання: ПРН3,ПРН4,ПРН5 Рекомендовані джерела: 9, 10, 11</p>	Лекція 8	2	Лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 8		Індивідуальні завдання. Аналіз конкретного випадку: опис проблем, з якими зіткнулося підприємство, та заходи, які воно вжило для подолання кризи.
	Семінарське заняття 8	3	Доповідь з презентацією за тематикою самостійного вивчення дисципліни
<p>Тема 9. Антикризова політика підприємства в умовах повоєнного відновлення України. Знати: Особливості повоєнного періоду. Основні напрямки антикризової політики повоєнного періоду. Вміти: Проводити аналіз та оцінку ситуації. Розробляти та реалізовувати антикризовий план. Приймати ефективні управлінські рішення. Адаптуватися до нових умов. Формування компетенцій: СК2,СК3,СК6,СК14 Результати навчання: ПРН3,ПРН4,ПРН5 Рекомендовані джерела: 9, 10, 11</p>	Лекція 9	2	Лекція-дискусія, бліц-опитування здобувачів
	Лекція 10		Лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
	Практичне заняття 9	Груповий проект: розробити комплексну антикризову політику для підприємства (на вибір) в умовах повоєнного відновлення України.	
	Семінарське заняття 9	5	Проведення модульного контролю за розділом 2.
<p>Тема 1. Основи антикризового менеджменту. Тема 2. Загальні засади антикризового управління підприємством. Тема 3. Особливості антикризового управління підприємством та діагностика його економічного стану. Тема 4. Методичні засади та практичний інструментарій діагностики кризового стану та загрози банкрутства підприємства. Тема 5. Основи формування антикризової програми підприємства. Тема 6. Правові основи антикризового управління. Тема 7. Антикризове управління персоналом підприємства.</p>	Самостійна робота	11	<ol style="list-style-type: none"> 1. Погляди вчених-економістів на причини виникнення та розвитку макроекономічних циклів. 2. Які повноваження та відповідальність членів антикризової команди? 3. Хто відповідає за антикризове управління на підприємстві? Яка структура антикризової команди? 4. Які особливості антикризового управління на стадії зародження кризи?

<p>Тема 8. Антикризове управління підприємством в умовах надзвичайного стану.</p> <p>Тема 9. Антикризова політика підприємства в умовах повоєнного відновлення України.</p>			<p>5. Які заходи є найбільш ефективними на стадії розвитку кризи?</p> <p>6. Управління змінами в умовах кризи.</p> <p>7. Організаційно-економічне забезпечення продажу підприємства як цілісного майнового комплексу в процесі судової санації.</p> <p>8. Загальна інформація про судовий процес у господарському суді.</p> <p>9. Діагностика системи управління персоналом кризового підприємства.</p> <p>10. Які типи криз можуть виникнути на підприємстві в умовах надзвичайного стану?</p> <p>11. Які особливості повоєнного відновлення відрізняють його від попередніх криз?</p> <p>12. Які ресурси необхідні для реалізації цих заходів (фінансові, кадрові, матеріально-технічні)?</p> <p>13. Які фактори можуть уповільнювати або прискорювати цей процес?</p> <p>14. Які основні етапи розробки стратегії антикризового управління? Як провести SWOT-аналіз підприємства?</p> <p>15. Які основні завдання маркетингу в період кризи? Як маркетинг допомагає підприємствам виживати та розвиватися?</p> <p>16. Оцінка ситуації та аналіз ризиків.</p> <p>17. Як оптимізувати витрати та залучити додаткові ресурси (фінансова допомога, кредити, гранти)?</p> <p>18. Адаптація бізнес-процесів.</p>
---	--	--	---

Орієнтовний перелік курсів для отримання додаткових балів або зарахування замість практичних робіт / самостійної роботи

<p>Тема 4. Методичні засади та практичний інструментарій діагностики кризового стану та загрози банкрутства підприємства.</p>	<p>Освітній курс</p>	<p>До 5</p>	<p>Оцінка компанії по моделі DCF https://www.coursera.org/projects/discounted-cash-flow-modeling-ru</p>
<p>Тема 7. Антикризове управління персоналом підприємства.</p>	<p>Освітній курс</p>	<p>До 5</p>	<p>Системне управління командою під час кризи https://prometheus.org.ua/prometheus-plus/system-team-management/</p>
<p>Тема 8. Антикризове управління підприємством в умовах надзвичайного стану.</p>	<p>Освітній курс</p>	<p>До 5</p>	<p>Управління ризиками проекту та змінами щодо проекту https://www.coursera.org/learn/project-risk-management</p>
<p>Тема 9. Антикризова політика підприємства в умовах повоєнного відновлення України.</p>	<p>Освітній курс</p>	<p>До 5</p>	<p>Повоєнне відновлення https://prometheus.org.ua/prometheus-free/recovery-projects-ua/</p>

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран.
- Комп'ютерний клас для проведення практичних занять з встановленим програмним забезпеченням Microsoft Power BI, Microsoft Visio, Microsoft PowerPoint, Canva, MindMeister- аналітика та візуалізація даних; Microsoft Project, Spider Project Lite, OpenProj, GanttProject, Microsoft Excel – управління проектами; Microsoft Outlook – документообіг, АППОД, СЕД Діло.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Біловол Р.І. Діагностика кризи як основа забезпечення розвитку підприємства. Економіка і суспільство. 2019. № 20. С. 123–127.
URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/20_ukr/17.pdf
2. Борзенко В. І. Антикризове управління: навч. посібник. Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2016. 232 с.
3. Кодекс України з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19>
4. Павловська А.С., Руденко О.А. Антикризова економічна політика: наукові засади формування та впровадження : навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. у-т. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 151 с.
5. Парій Л.В., Левандовська В.А. Зарубіжний досвід практичної реалізації антикризових інструментів управління підприємством. *Науковий вісник Державного університету телекомунікацій*. Серія: «Економіка. Менеджмент. Бізнес». 2021. №4(38). С.93-99
6. Парій Л.В. Ситуаційний аналіз в антикризовому управлінні підприємством. *Науковий вісник Державного університету телекомунікацій*. Серія: «Економіка. Менеджмент. Бізнес» №1(31),2020. С.49-54
7. Парій Л.В. Інструменти розпізнавання образів як основа ефективного антикризового управління. *Науковий вісник національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. праць*. 2025. № 1-2.
<https://irb.nasoa.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4bdfec62-7161-4920-9177-398f7ad1bdca/content>
8. Парій Л.В. Аналіз зарубіжної практики антикризового менеджменту на рівні підприємства. **Публічно-управлінські та цифрові практики: наук. журнал**. Вип. 3(6). 2025. Київ: Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій. 2025. 49-56 с.
[file:///C:/Users/User/Downloads/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8_2025_3\(6\)_%D0%92%D0%95%D0%A1%D0%AC_%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA.pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8_2025_3(6)_%D0%92%D0%95%D0%A1%D0%AC_%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA.pdf)
9. Полінкевич О. М., Лещук В. П. Фінансова санація та банкрутство підприємств: підручник. Київ. Центр навчальної літератури, 2019. 400 с.
10. Портна О. В., Єршова Н.Ю., Юр'єва І.А. Антикризове управління підприємством : навч. посіб. Видавництво «Магнолія 2006», 2018. 283 с.
11. Слободяник, А., Могилевська, О., **Парій, Л.** (2024). ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У ПЕРІОД РЕЦЕСІЙ. *РОЗВИТОК МІСТА*, (2 (02), 102–112. <https://doi.org/10.32782/city-development.2024.2-13>
12. Стешенко О. Д., Масалигіна В. В. Антикризове управління в умовах пандемії. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2020. № 70–71. С. 75–82.
13. Хацер М. В. Антикризове фінансове управління на підприємстві: сутність, характеристика та механізм здійснення. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Економіка і управління. 2019. Т. 30(69), № 1. С. 71–77.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Здобувач має право замінити практичне завдання / самостійну роботу проходженням онлайн-курсу з відповідної теми. Здобувач може обрати один курс зі списку рекомендованих або узгодити інший з викладачем.

- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів.
- Здобувач, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Виконання практичних робіт:	До 2 балів за заняття:
	вчасні виконання	0 – 0,5 балів
	логічна структура та оформлення	0 – 0,5 балів
	зміст, відповідність темі, правильність виконання	0 – 1 балів
	Робота на семінарських заняттях:	До 3 балів за заняття:
	присутність на занятті (при пропусках занять з поважних причин допускається відпрацювання пройденого матеріалу)	0 – 0,5 балів
	участь в обговоренні	0 – 0,5 балів
	підготовка доповіді	0 – 0,5 балів
	підготовка презентації	0 – 0,5 балів
	знання матеріалу	0 – 0,5 балів
	креативність та творчий підхід	0 – 0,5 балів
	Самостійна робота (індивідуальне завдання):	До 11 балів:
	вчасність виконання	0 – 1 балів
	відповідність темі	0 – 1 балів
	логічна структура та оформлення	0 – 2 балів
	робота з актуальними джерелами	0 – 2 балів
	творчий підхід та креативність	0 – 2 бали
	зміст роботи	0 – 3 бали
	Модульний контроль:	До 5 балів:
	Здобувач має обмежене знання матеріалу, часто не може відповісти на питання або навести приклади.	1 бал
Здобувач має базові знання матеріалу, але не може продемонструвати поглиблене розуміння теми.	2 бали	
Здобувач знає матеріал, відповідає на більшість запитань, але іноді потребує додаткових роз'яснень.	3 бали	
Здобувач має хороше розуміння теми, дає логічні теми, дає логічні та обґрунтовані відповіді на більшість питань.	4 бали	
Здобувач демонструє глибоке розуміння матеріалу, аналізує ситуації з різних точок зору, наводить релевантні приклади та аргументи.	5 балів	
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ екзамен	Метою іспиту є контроль сформованості практичних навичок та професійних компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків. Підсумкова оцінка формується як сума балів за поточне оцінювання (0-60 балів) та оцінки на іспиті (0-40 балів). Іспит проходить в письмовій формі	0-40 балів
При сумі балів за поточне оцінювання 0-20 балів здобувач не допускається до іспиту		
Додаткова оцінка		
Види навчальної роботи		
Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, участь у Всеукраїнських конкурсах наукових студентських робіт за тематикою дисципліни		До 10 балів
Проходження онлайн-курсу за тематикою дисципліни на відкритих освітніх платформах (Coursera, EdX, Prometheus, Udemy тощо) з подальшим підтвердженням сертифікатом		До 5 балів

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка / <i>хитис в екзаменаційній відомості</i>
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.(35-40)	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (А)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.(28-34)	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни	Добре / Зараховано (В)
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.(20-27)	Достатній Конкретний рівень, за вивченням матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (С)
67-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постановку стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача. (13-19)	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-66	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами. (7-12)	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (Е)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутні. (1-6)	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FХ) <i>В залікову книжку не представляється</i>
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку. (0)	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) <i>В залікову книжку не представляється</i>

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт Здобувача він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у Силабусі.